

Ocena sytuacji ekonomiczno – finansowej za 2024 rok
SP ZOZ w Kraśniku na podstawie „Raportu o sytuacji ekonomiczno – finansowej
Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Kraśniku za 2024 rok”

Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 450 z późn. zm.) przewiduje szereg obowiązków kierownika samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej związanych z gospodarką finansową jednostki. Jednym z nich jest obligatoryjne sporządzenie raportu o sytuacji ekonomiczno – finansowej zgodnie z art. 53a wspomnianej ustawy.

W związku z powyższym, zgodnie z art. 53a ust. 1-5 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 450 z późn. zm.):

- 1) W terminie 2 miesięcy od dnia upływu terminu do sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego kierownik samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej sporządza i przekazuje podmiotowi tworzącemu raport o sytuacji ekonomiczno – finansowej samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej (spzoz);
- 2) Raport, o którym mowa wyżej, jest przygotowywany na podstawie sprawozdania finansowego za poprzedni rok obrotowy i zawiera w szczególności analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej za poprzedni rok obrotowy, prognozę sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe wraz z opisem przyjętych założeń oraz informację o istotnych zdarzeniach mających wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej;
- 3) Analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno – finansowej, o której mowa w pkt 2 dokonuje się na podstawie wskaźników ekonomiczno – finansowych;
- 4) Podmiot tworzący dokonuje oceny sytuacji ekonomiczno – finansowej spzoz na podstawie raportu, o którym mowa powyżej.

Wspomniane wskaźniki i ich maksymalne oceny punktowe to:

1. Wskaźniki zyskowności – 15 pkt:
 - a) Wskaźnik zyskowności netto – 5 pkt,
 - b) Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej – 5 pkt,
 - c) Wskaźnik zyskowności aktywów – 5 pkt,

służą do oceny rentowności działania spzoz;

2. Wskaźniki płynności – 25 pkt:

a) Wskaźnik płynności bieżącej – 12 pkt,

b) Wskaźnik płynności szybkiej – 13 pkt,

mierzą zdolność do wywiązywania się z krótkoterminowych zobowiązań;

3. Wskaźniki efektywności – 10 pkt:

a) Wskaźnik rotacji należności w dniach – 3 pkt,

b) Wskaźnik rotacji zobowiązań w dniach – 7 pkt,

informują w jakich cyklach spzoz spłaca zobowiązania z tytułu dostaw i usług, odnawia zapasy oraz otrzymuje należności z tytułu wykonanych świadczeń;

4. Wskaźniki zadłużenia – 20 pkt:

a) Wskaźnik zadłużenia aktywów – 10 pkt,

b) Wskaźnik wypłacalności – 10 pkt,

pozwalają wnioskować na temat zadłużenia spzoz, jego struktury oraz zdolności do obsługi tego zadłużenia.

Łączna maksymalna ocena – 70 pkt.

Dyrektor SP ZOZ w Kraśniku, realizując art. 53a ust. 1-3 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej, w dniu 30 maja 2025 roku przedłożył Staroście Kraśnickiemu „Raport o sytuacji ekonomiczno – finansowej SP ZOZ w Kraśniku za 2024 rok”.

Roczne sprawozdanie finansowe SP ZOZ w Kraśniku za rok 2024 zostało zatwierdzone uchwałą Nr XV-103/2025 Rady Powiatu w Kraśniku z dnia 21 maja 2025 r. w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Kraśniku za rok 2024.

Przedłożony Raport zawiera analizę i prognozę sytuacji ekonomiczno – finansowej, przeprowadzoną w oparciu o punktowe oceny przypisane poszczególnym wskaźnikom wyliczonym zgodnie ze sposobem określonym w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 roku w sprawie wskaźników ekonomiczno – finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno – finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (Dz.U. 2017 poz. 832). Dokument ten obrazuje kondycję finansową Zakładu za poprzedni rok obrotowy i stanowi prognozę na kolejne trzy lata obrotowe 2025-2027.

Ocena zyskowności

1. Wskaźnik zyskowności netto pokazuje jaką część przychodów stanowi odnotowany zysk lub strata. W ten sposób jest określona efektywność gospodarki finansowej w odniesieniu do relacji przychody ogółem - koszty ogółem podmiotu. Maksymalna wielkość tego wskaźnika wynosi powyżej 4,0%. Im wyższy wynik tego wskaźnika tym sytuacja przedsiębiorstwa jest bardziej zyskowna. W SP ZOZ w Kraśniku w roku 2024 wskaźnik ten kształtował się na poziomie 5,41%, co oznacza, że Zakład generuje zysk netto, czyli końcowy wynik finansowy po odjęciu wszystkich kosztów i podatków, na poziomie 5,41% przychodów ze sprzedaży. To wskazuje na dobrą kondycję finansową, efektywną kontrolę kosztów i zdolność do osiągania wysokiej marży zysku na każdą złotówkę sprzedaży. SP ZOZ w Kraśniku otrzymał 5 punktów na 5 możliwych do uzyskania.
2. Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej określa ekonomiczną efektywność działania podmiotu, z uwzględnieniem działalności podstawowej oraz pozostałej działalności operacyjnej. W SP ZOZ w Kraśniku w 2024 roku wskaźnik ten ukształtował się na poziomie 6,49%. Im wyższa jego wartość, tym większa operacyjna efektywność funkcjonowania jednostki, co z kolei wskazuje na istnienie jej znaczącego potencjału rozwojowego. Szpital w Kraśniku otrzymał 5 punktów na 5 możliwych do uzyskania.
3. Wskaźnik zyskowności aktywów informuje o wielkości zysku lub straty przypadającej na jednostkę wartości zaangażowanych w podmiocie aktywów, czyli wyznacza on ogólną zdolność aktywów podmiotu do generowania zysku. Niesie tym samym informację o efektywności zarządzania majątkiem. Wskaźnik zyskowności aktywów w SP ZOZ w Kraśniku w roku 2024 wyniósł 10,07%. Dodatni wskaźnik zyskowności aktywów wskazuje, że Zakład generuje zyski netto z zaangażowanych aktywów, co oznacza efektywne wykorzystanie majątku. Zakład otrzymał 5 punktów na 5 możliwych do uzyskania.

Wskaźniki zyskowności określają zdolność podmiotu do generowania zysków, a zatem ekonomiczną efektywność działalności. Dodatkowo wartości wskaźników informują o racjonalnym gospodarowaniu, gdzie przychody podmiotu przewyższają koszty. W przypadku SP ZOZ w Kraśniku wszystkie wskaźniki zyskowności za rok 2024 osiągnęły wartość dodatnią. Zakład uzyskał 15 punktów na 15 możliwych. Świadczy to o ekonomicznie efektywnej działalności SP ZOZ w Kraśniku.

Ocena płynności finansowej

1. Wskaźnik płynności bieżącej określa zdolność podmiotu do spłaty zobowiązań krótkoterminowych poprzez upłynnienie wszystkich środków obrotowych. Optymalna wielkość tego wskaźnika waha się w przedziale 1,5 - 3,0 (150% - 300%). W przypadku SP ZOZ w Kraśniku w roku 2024 wyniósł on 0,80. Oznacza to, że Zakład miał problemy ze spłatą wszystkich zobowiązań bieżących, ale od maja 2024 roku terminowo regulował zobowiązania z tytułu dostaw towarów i usług. Szpital w Kraśniku otrzymał 4 punkty na 12 możliwych do uzyskania.
2. Wskaźnik płynności szybkiej określa zdolność podmiotu do spłacania zobowiązań krótkoterminowych najbardziej płynnymi aktywami, tj. krótkoterminowymi należnościami i aktywami finansowymi. Optymalny poziom wskaźnika powinien wynosić ok. 1 (100%). W przypadku SP ZOZ w Kraśniku w roku 2024 wskaźnik ten wyniósł 0,76. Oznacza to, że płynne aktywa obrotowe nie gwarantują spłaty zobowiązań bieżących. Zakład otrzymał 8 punktów na 13 możliwych do uzyskania.

Wskaźniki płynności finansowej określają zdolność podmiotu do terminowego regulowania zaciągniętych zobowiązań krótkoterminowych. Jeżeli poziom wskaźników obniża się, to występuje ryzyko utraty przez podmiot zdolności do terminowego regulowania zobowiązań. W przypadku gdy wskaźniki są zbyt wysokie, może to świadczyć o nieefektywnym gospodarowaniu posiadanymi środkami obrotowymi, takimi jak zapasy, należności lub środki finansowe. SP ZOZ w Kraśniku uzyskał 12 punktów na 25 możliwych, co świadczy o poprawie płynności w stosunku do roku poprzedniego (0 punktów).

Ocena efektywności zarządzania przepływami finansowymi

1. Wskaźnik rotacji należności (w dniach) określa długość cyklu oczekiwania podmiotu na uzyskanie należności za świadczone usługi. Im wyższy poziom wskaźnika, tym podmiot ma większe trudności ze ściąganiem swoich należności, co może obniżyć zdolność do terminowego regulowania zobowiązań. Długość oczekiwania na spłatę należności wynosiła w przypadku SP ZOZ w Kraśniku 25 dni. Zakład uzyskał maksymalną ocenę punktową, tj. 3 punkty.
2. Wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach) określa jaki okres jest potrzebny podmiotowi do spłacenia swoich zobowiązań krótkoterminowych. Zbyt wysoka wartość wskaźnika może świadczyć o trudnościach podmiotu w regulowaniu swoich bieżących zobowiązań. W przypadku SP ZOZ w Kraśniku w 2024 roku wyniósł on 25 dni, co daje Szpitalowi maksymalną liczbę punktów do uzyskania, tj. 7 punktów.

Wskaźniki efektywności przede wszystkim określają szybkość z jaką w przedsiębiorstwie obracane są zapasy, należności i aktywa ogółem oraz wskazują okres po jakim firma przeciętnie spłaca swoje zobowiązania. W tej grupie wskaźników SP ZOZ w Kraśniku uzyskał 10 punktów na 10 możliwych. Wartość tych wskaźników oznacza, że długość oczekiwania na uzyskanie należności przez Zakład wynosi 25 dni, zobowiązania spłacane są również w 25 dni. Modelowa jest sytuacja, gdy wskaźnik rotacji zobowiązań jest równy wskaźnikowi rotacji należności. W przypadku SP ZOZ w Kraśniku wartości te są równe.

Ocena zadłużenia jednostki

1. Wskaźnik zadłużenia aktywów (%) informuje o stopniu finansowania aktywów kapitałami obcymi. Zbyt wysoka wartość wskaźnika podważa wiarygodność finansową podmiotu. Wartość wskaźnika ogólnego zadłużenia nie powinna przekraczać 80,0%. W roku 2024 wskaźnik zadłużenia Zakładu kształtował się na poziomie 68,0%, tj. był blisko wielkości optymalnej. Świadczy to o nadmiernym uzależnieniu jednostki od zewnętrznych źródeł finansowania. Zakład otrzymał 3 punkty na 10 możliwych do uzyskania.
2. Wskaźnik wypłacalności określa wielkość funduszy obcych przypadających na jednostkę funduszu własnego. Wysoka wartość wskaźnika wskazuje na możliwość utraty zdolności do regulowania przez podmiot zobowiązań. Wartość wskaźnika powyżej 4,00 lub poniżej 0,00 wskazuje na możliwość utraty zdolności do regulowania przez podmiot zobowiązań. Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego w roku 2024 kształtował się na poziomie -2,02. Jest to zjawisko negatywne, świadczące o dużym stopniu zadłużenia jednostki. Szpital otrzymał 0 punktów na 10 możliwych do uzyskania.

W tej grupie wskaźników SP ZOZ uzyskał 3 pkt na 20 możliwych, czyli tyle samo co w 2023 roku. Wskaźnik zadłużenia aktywów nieznacznie się obniżył, co jest zjawiskiem pozytywnym. Wskaźnik wypłacalności również się obniżył, jednak w tym przypadku jest to niekorzystna zmiana wynikająca głównie z poziomu naliczonych rezerw na świadczenia pracownicze. Oznacza to brak zdolności do pokrycia zobowiązań kapitałami własnymi.

Wskaźniki zadłużenia obrazują zdolność przedsiębiorstwa do obsługi zadłużenia. Są istotne szczególnie z punktu widzenia wierzycieli, którzy przy ich pomocy są w stanie określić ryzyko związane z kapitałami zaangażowanymi w przedsiębiorstwo oraz ryzyko, które wiązałoby się z jego dalszym finansowaniem.

Maksymalna ocena punktowa wskaźników ekonomiczno - finansowych wynikająca z Raportu Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 roku wynosi 70. Łączna ocena punktowa za 2024 rok uzyskana przez SP ZOZ w Kraśniku wynosi 40, co stanowi 57,14% wszystkich

punktów możliwych do zdobycia. Stanowi to poprawę w stosunku do roku poprzedniego o 27 punktów, czyli o 207,7%. Przeprowadzona analiza pokazuje, że sytuacja finansowa Szpitala Powiatowego w Kraśniku uległa znacznej poprawie. Prognoza na kolejne trzy lata przewiduje utrzymywanie się sytuacji na podobnym poziomie.

Jednym z istotnych wymiarów kapitału ludzkiego jest stan zdrowia i dostęp do usług z zakresu opieki zdrowotnej. Dobry stan zdrowia obywateli i całego społeczeństwa jest istotną determinantą wzrostu gospodarczego, a interwencje w dziedzinie zdrowia są kluczowe w ograniczeniu ryzyka ubóstwa z powodu dezaktywacji zawodowej wynikającej z przyczyn zdrowotnych. Stąd Państwu przypisano cel zwiększenia bezpieczeństwa zdrowotnego społeczeństwa poprzez zapewnienie trwałego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej, ze szczególnym uwzględnieniem świadczeń ratujących życie.

Zgodnie z prognozą sytuacja ekonomiczna ma ulec poprawie.

Stopa inflacji średniorocznie w 2025 roku wyniesie 4,5%, w pierwszym kwartale wyniosła 4,9%, a następnie w kolejnych kwartałach spodziewany jest stopniowy spadek inflacji wynikający z mniejszej dynamiki kosztów pracy oraz stopniowego spadku inflacji bazowej. W kolejnych latach inflacja będzie się obniżała do poziomu 3,8% w 2026 roku, 3,0 % w 2027 roku i będzie utrzymywała stopniowy spadek w kierunku celu inflacyjnego NBP. W 2025 roku nastąpi ożywienie gospodarcze, realny PKB wzrośnie o 3,7%, w 2026 roku realny PKB obniży się do poziomu 3,5% i 3,0% w 2027 roku. Wskaźnik nakładów na zdrowie w relacji do PKB w 2024 roku wyniósł 5,42% i będzie stopniowo ulegał podwyższeniu, aż do uzyskania wymaganego celu ustawowego, czyli 7,0% PKB.

Reasumując:

Prognoza sytuacji ekonomiczno – finansowej na kolejne trzy lata obrotowe, tj. 2025– 2027, zakłada stabilną sytuację ekonomiczno – finansową SP ZOZ w Kraśniku. Przedstawiona prognoza dotycząca przyszłej sytuacji ekonomiczno-financej Szpitala obarczona jest ryzykiem przeszacowania lub niedoszacowania planowanych wielkości, mimo zachowania należytej staranności i próby określenia prognozowanego okresu w sposób jak najbardziej zbliżony do rzeczywistości. Wobec tego w przypadku zmian zakresu czy kosztów realizowanych świadczeń lub zasad ich finansowania, konieczne będzie dalsze aktualizowanie planów finansowych jednostki.

Rok 2024 dla SP ZOZ w Kraśniku był rokiem szczególnego wyzwania w zakresie realizacji świadczeń statutowych. Na sytuację ekonomiczno – finansową Zakładu ogromny wpływ miał duży wzrost wynagrodzeń personelu medycznego, jak również wzrost cen towarów i usług.

Prognozowany poziom inflacji może być niedoszacowany, co będzie miało wpływ na wzrost kosztów działalności, zakupu materiałów i energii oraz usług obcych. Nie ma też pewności jak będzie wyglądał rynek usług świadczeń medycznych w Polsce w kolejnych latach. Zmiany mogą narzucić dodatkowe obciążenia podmiotom leczniczym bez zapewnienia dodatkowego finansowania, np.: wdrożenie nowych regulacji dotyczących np. Krajowego Systemu e-Faktur, JPK Księgi Rachunkowe i JPK CIT może wiązać się ze wzrostem kosztów w zakresie rozwiązań informatycznych. Nie jest znany bowiem w obecnej chwili możliwy do uzyskania w kolejnych latach poziom kontraktu z NFZ, który zawierany jest na bazie bieżących umów z uwzględnieniem poziomu wykonania, nie zapewniając realnego przyrostu wartości kontraktu. Nie jest również znany poziom wzrostu wynagrodzeń w ochronie zdrowia w kolejnych latach, wynikający z ustawy o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego pracowników zatrudnionych w podmiotach leczniczych. Dużym problemem jest też niewystarczająca liczba personelu, w szczególności lekarskiego, zwłaszcza w kontekście kadry medycznej przechodzącej na świadczenia emerytalne. Niestety trwający na terytorium Ukrainy konflikt zbrojny wprowadza niepewność w obszarze bezpieczeństwa międzynarodowego, co też wpływa na sytuację ekonomiczno - finansową Zakładu.

Z raportu o sytuacji ekonomiczno - finansowej SP ZOZ w Kraśniku przedłożonego przez Dyrektora wynika, że suma uzyskanych punktów w latach 2025 – 2027 utrzymuje się na stałym poziomie, co dowodzi stabilnej sytuacji ekonomiczno – finansowej Zakładu.

W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.